

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quarta Clausula. Pœnitentia salutaris. §. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

penfandi omnino debere verificari tectio tempore, hoc est, quando executor dispensationem concedit. In hoc omnes a consentiunt, quia executori non datur potestas, nisi preces supplicantium veritate nitantur, & quia natura dispensationis, ut modo dixi, requirit, ut adsit causa, quando ea conceditur. Unde, si mulier prædicta erat inops, vel diffamata tempore dictæ commissionis à Papa, sed deinde tempore executionis faciendæ à Delegato dives evasisset, vel diffamatio cessasset, nulliter concederetur dispensatio.

9. Dico Quarto. Quamvis Sanchez b cum aliis putet, debere causam, verbi gratia dictam paupertatem persistere, quando initur matrimonium, quod sanè probabilissimum est, tamen est etiam probabile cum Suar. c aliisque (facente hanc probabilitatem eodem Sanchez l.c.) id necesse non esse. Nam dispensatio non fuit concessa, neque explicite, neque implicite sub conditione perseverantiæ, semel autem legitime ea existente, libera est mulier ab impedimento, ergo, & matrimonium inibit legitime.

10. Quando datur dispensatio comedendi carnes, v. gr. diebus vetitis ob dubiam infirmitatem, non est mirum, debere causam, id est, infirmitatem dubiam perseverare, quando successivè comedendæ sunt carnes, quia in his dispensationibus circa res habentes tractum successivum sic præsumitur à rationabilis mens illas concedentis: id, quod non videtur præsumi in casu nostro.

Causa vera, sed verificata falsis Testibus.

11. Certum est, si falsa sit causa dispensationis data, v. gr. incompetencia dous, & falsis Testibus probata: nullam esse dispensationem, & quia nulla causa nullam parit concessionem. At, si sit vera, licet falsitas Testibus probata, subsistet dispensatio quia verificatur conditio à Pontifice requisita.

12. Quid, si falsitatem causæ allegavit sollicitator, me ignorante, possumne judicare, Pontificem ratam pro me habere dispensationem? Respondeo, non potes quicquid aliqui asserant, quia intercurrente cujusunque ignorantia, si requisita causa deest, deest, & illi causæ innixa concessio.

§. IV.

In quarta clausula inungitur poenitentia salutaris.

DE hac poenitentia dicam commodius infra C. sequenti §. 3.

§. V.

In quinta clausula aliqua causa in genere ponuntur.

1. NON raro Pontifex refert, supplicantes petiisse dispensationem ex hac, vel illa causa determinata, tum addit in hunc modum: *Exceptis aliis seu præter alias causas rationabiliter earum animum moventes*, & addit item sic: *De præmissis te informes, &c.*

2. Dubitatur ergo, an debeat de his causis in genere positis se informare delegatus? Nam de determinatis omnino debet, jam vidimus supra.

Respondeo, h. Nequaquam; dum enim in particulari illas non exprimit, signum est evidens, eas solum apponi ob alium finem, puta, ut appareat, dispensationem rationabiliter, & honestè concedi.

3. Atque hinc etiam fit, ut, quando aliqua qualitas, verbi gratia nobilitas supplicantis, narratur solum à Pontifice, opus non sit, eam verificari per probationes ab executore faciendas. Quod si nobilitas, vel quælibet alia qualitas in Brevi concessionis apponatur per modum conditionis: Si es nobilis, Si es pauper, vel per modum causæ finalis: Quia es nobilis, Quia es pauper, tunc sanè verificari oportebit. Et quidem, quando dispensatio est in secundo & tertio gradu consanguinitatis, si ponatur nobilitas, poni, ut conditionem, vel, ut causam finalem, iidem Doctores notant. Quædam alia circa nobilitatem dixi supra c. 7. §. 2. nu. 26.

& 27.